

משפחה על הכרף

שבאות אחרת-אהיות הורה להורה לילד עם אוטיזם
על הקשר ההורי בהורות מבוגרת להורים לילד עם אוטיזם

מרכזי אלו"ט למשפחה

מרצה: טו"ס
יפעת גולן ביאדי

מרכז אלו"ט
למשפחה

נעים מאוד!

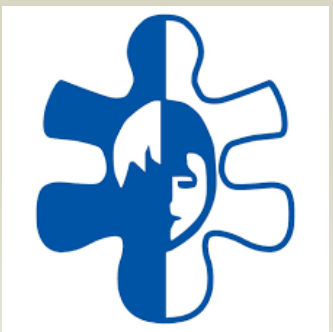
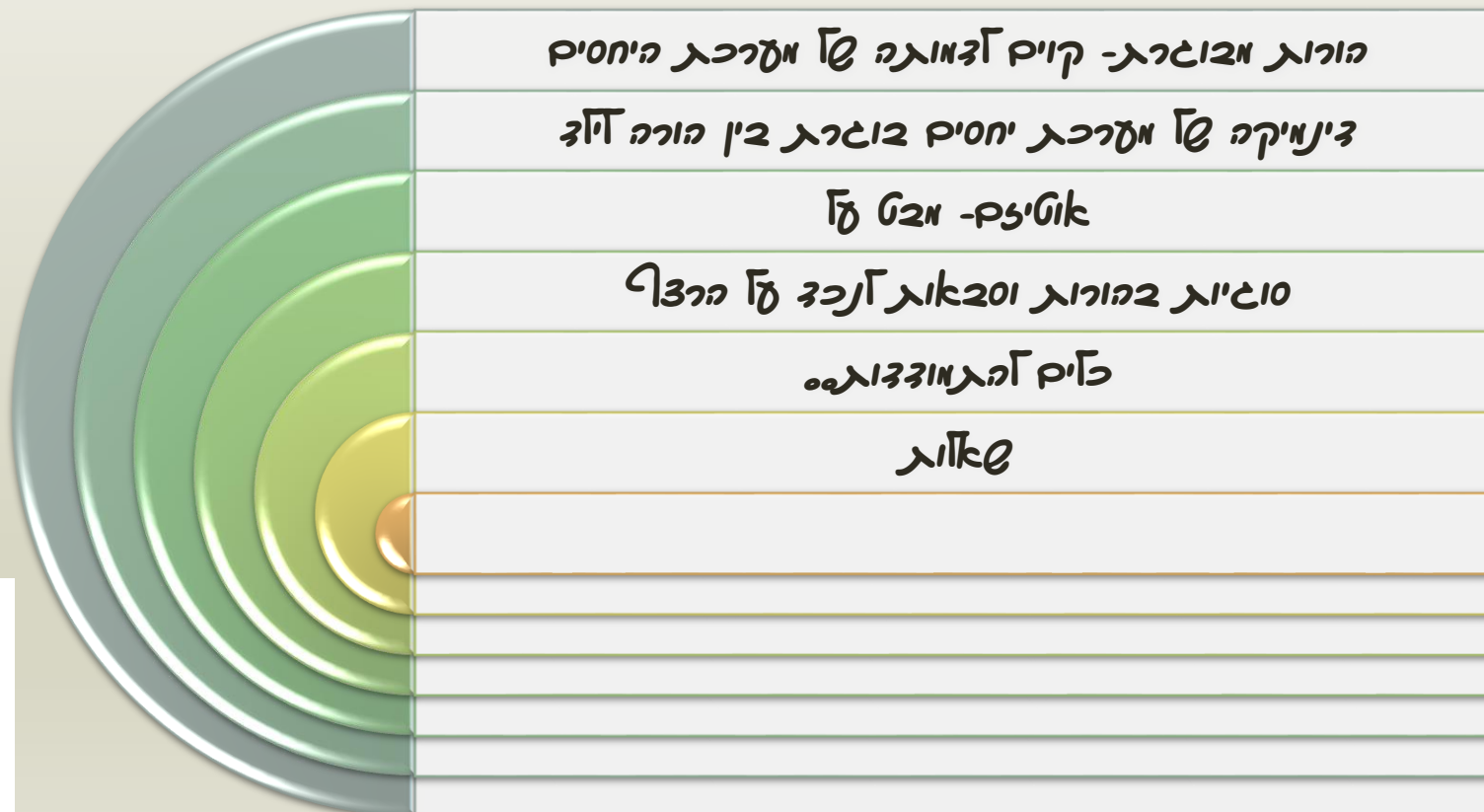
יפעת גולן ביאזי,
עוזבת סוציאלית ורכזת אחוז צפון
של מרכז אלוט המשפחה

סבאות אחרת

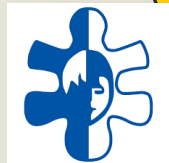
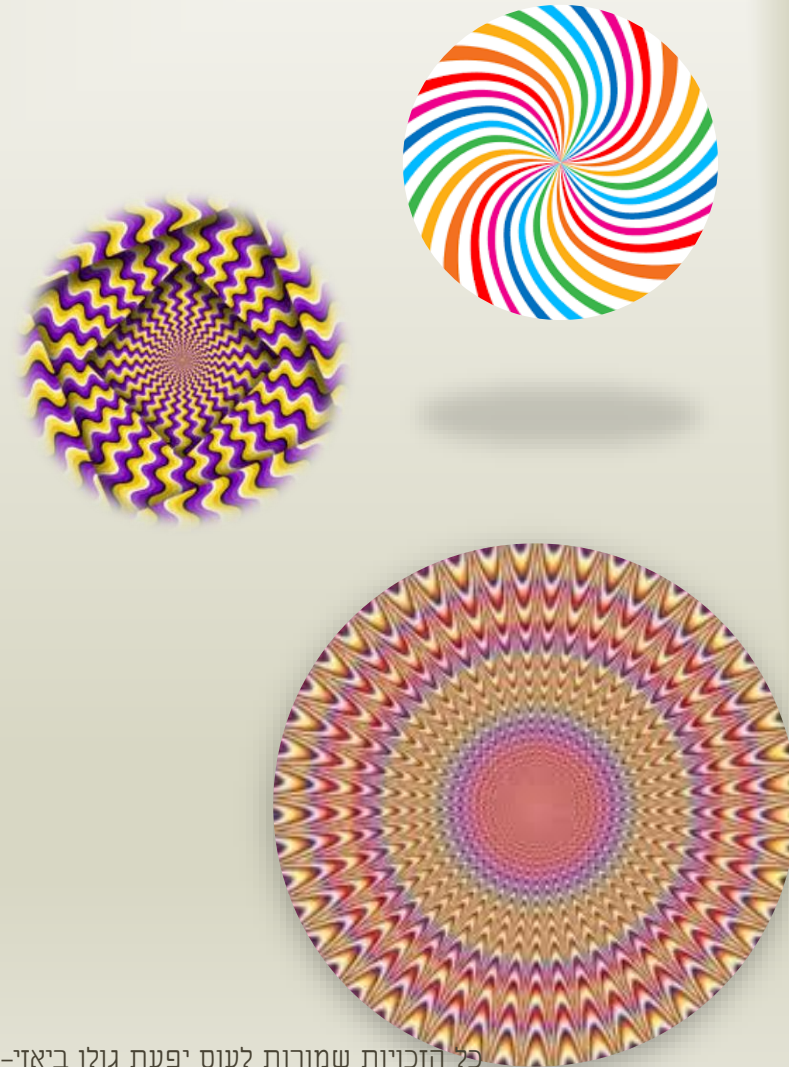
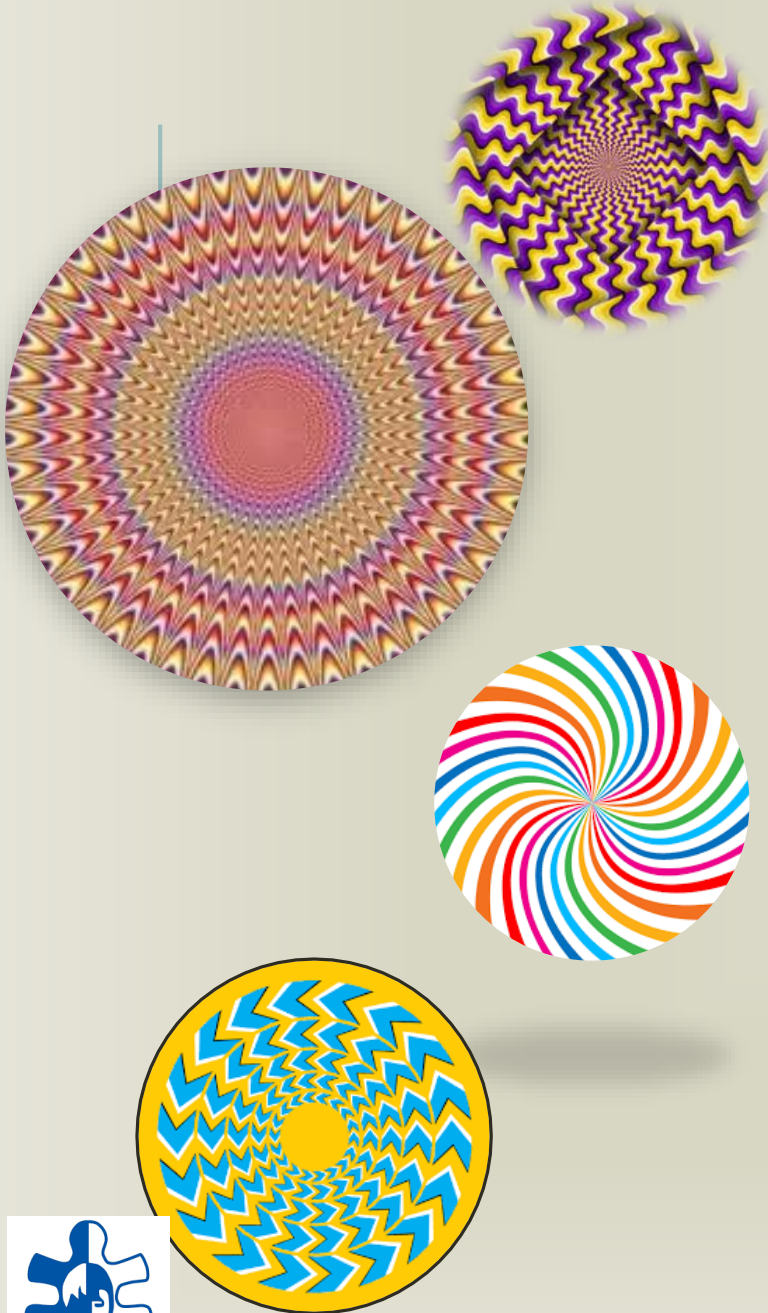
עא אה נצבר היוס?!

שירו של יוסי רופאייזן

לסבים שלי ארבע נכדים
אבל אני- קצת שאנה
אומרים שיש לי "צרכים מיוחדים"
הגדרה שאני כל כך שאנה.
לפעמים אני מרבה לנפנף בידים
לעיתים אני צועק
כביכול בלי סיבה
חמים אותי מרבה לאסום אונניים
אני שותק
במבט שנכבה.
אני רץ מסביב ומשמיע קולות
ואומרים הוא חביב אך חסר יכולות
אני אהב לחבק ולהיות עם עצמי
אני אהב להתכנס אל תוך עצמי
לפתוח קופסא- עשרות פעמים
ואכנת הכביסה- סיבוביה קוסמיים...

כל הזכויות שמורות לעוס יפעת גולן ביאזי- אלו"ט האגודה הלאומית לילדים על הרצף

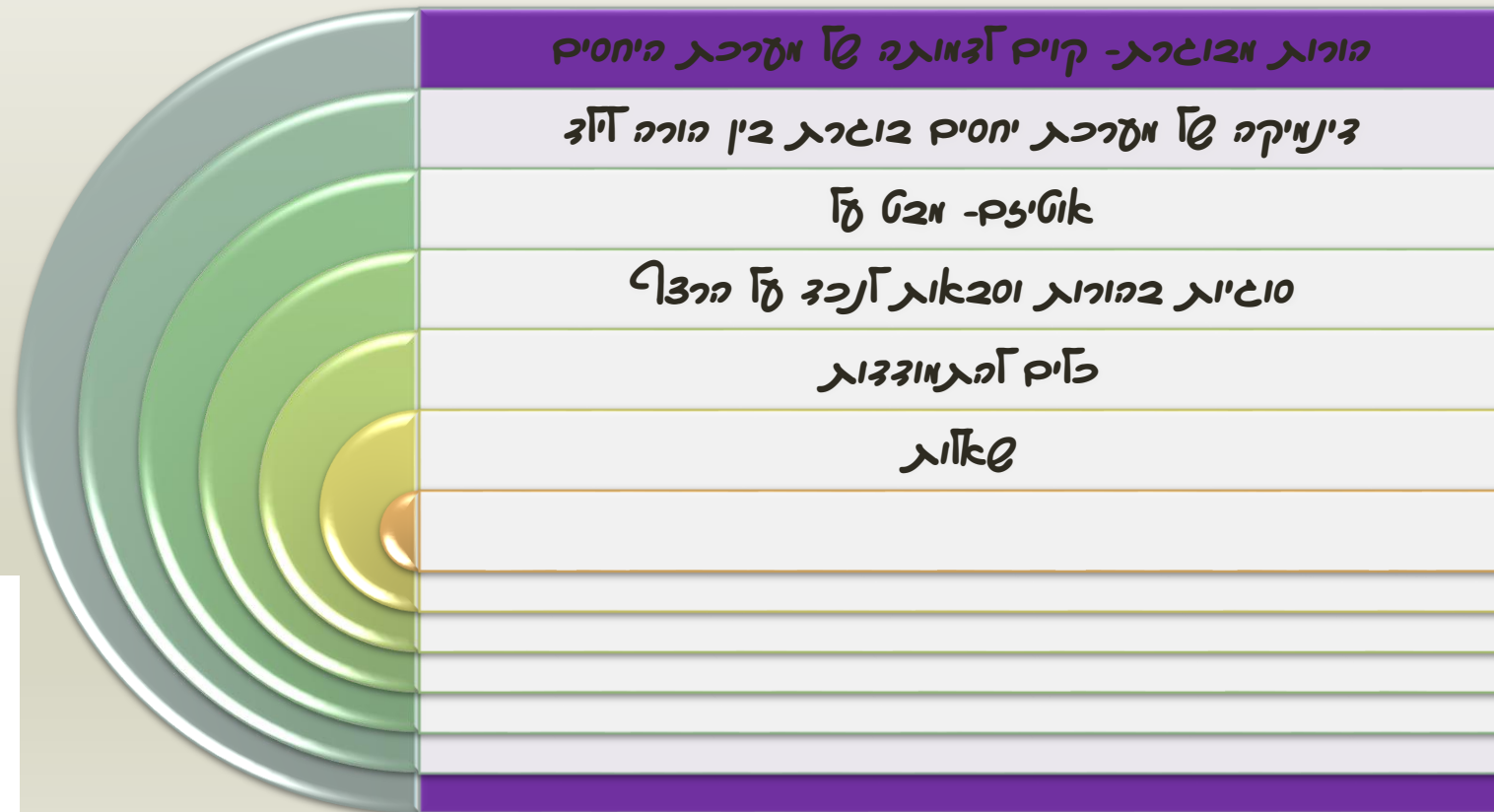
אבל כשאנכי מצל סבא וסבתא
הם פנויים בשבילי- אוהבים ללא תנאי
תמיד הם אומרים- איזה יופי שבאת
בשבילך אהובי- הן יש לנו פנאי,
אולי גם להם עצוב בגללי
הם בטח חושבים- מה גורלי
האוכל לדבר? לפתור נעלם?
איך אוכל להתמודד עם כל העולם?
ואני רק מאנסה להגיד לבואם-
אהבה טהורה בשבילי היא סולם

סבאות אחרת

עא מה נצבר היוס?

הורות

**אחד מהתפקידים המרכזיים ביותר בחייו של האדם הינו הורות.
תפקיד זה המלווה אותנו לאורך כל ימי חייו החל מלידת הילד נויש שגידו עוד במהלך
ההתעברות) ועד שארית ימי חייו**

מעגל החיים-הורות בטבע

בטבע- אנחנו יכולים לזהות מגוון רחב של סגנונות הורות החיות מספקות לנו הבנה על האינסטיקטים ההורים המולדים.

קבוצות שונות של חיות כמו העופות, היונקים, חיות הכיס ועוד מיני החיות משקיעות דאגה רבה בגידול וטיפול הצאצאים לא רק באמצעות השגת מזון אלא גם בהבעת חם וקרבה.

בקרבת החיות אשר לוקחות תפקידים הורים כאלה ואחרים הקשר בין ההורה לצאצא תם כאשר משימת ההמשכיות המין הושגה

מעגל החיים האנושי

הקשרים בין הדורות מחשיכים
ברוב המקרים גם לאחר
שה"ילד" - בגר

וה"ילד" שכבר לא מחש ילד...
מסוגל להתנהל בעצמאות רבה
בעולם - באופן יחסי לעבר

הורות בוגרת

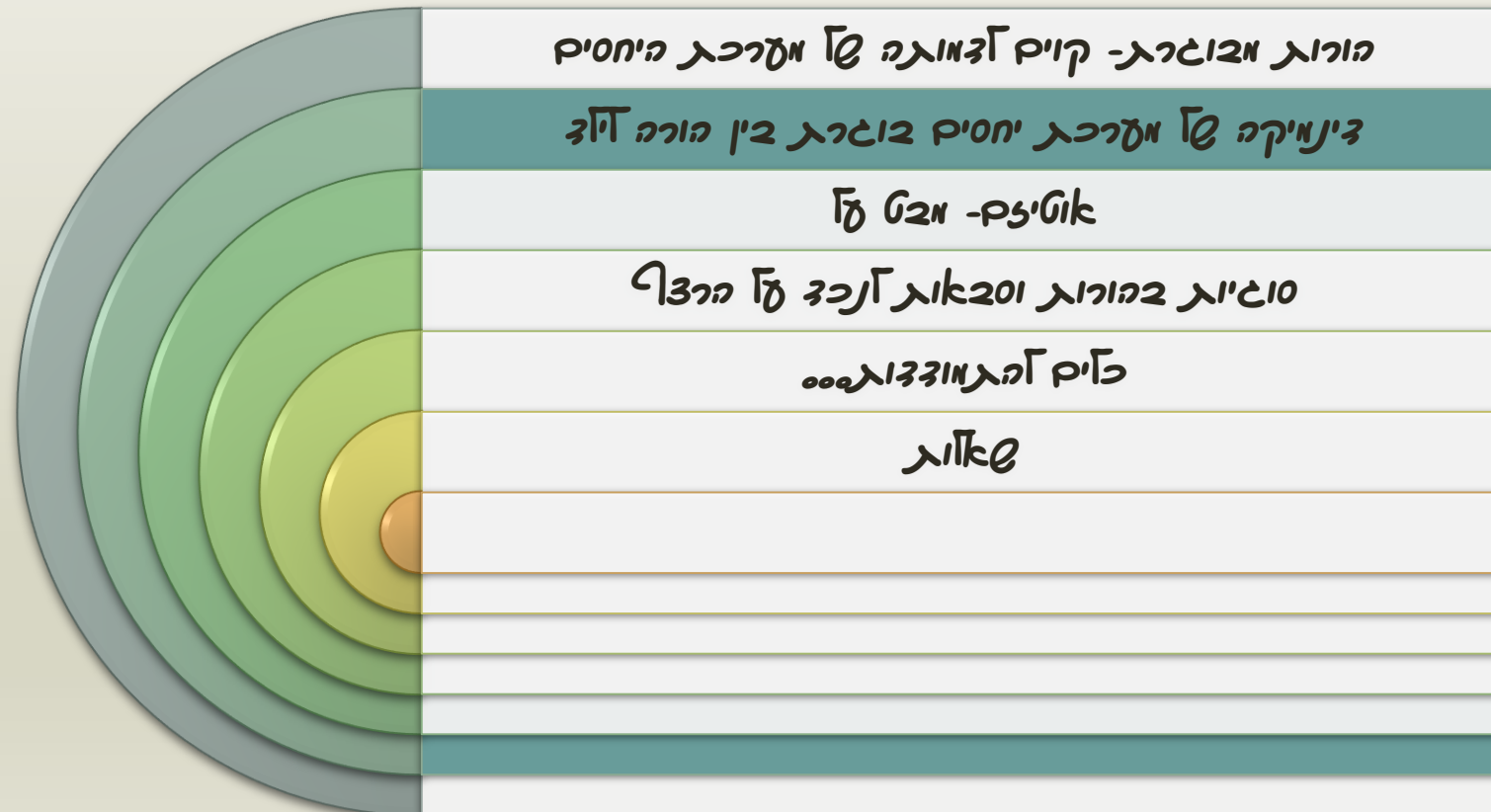
**תקופה המתאפיינת בכך שהדור המבוגר לא נזקק לטיפול של ילדיהם הצעירים
ובמקביל הילדים הצעירים הם אנשים בוגרים המקיימים במידה גדולה חיים
עצמאיים ואין להם נזקקות או תלות בהוריהם**

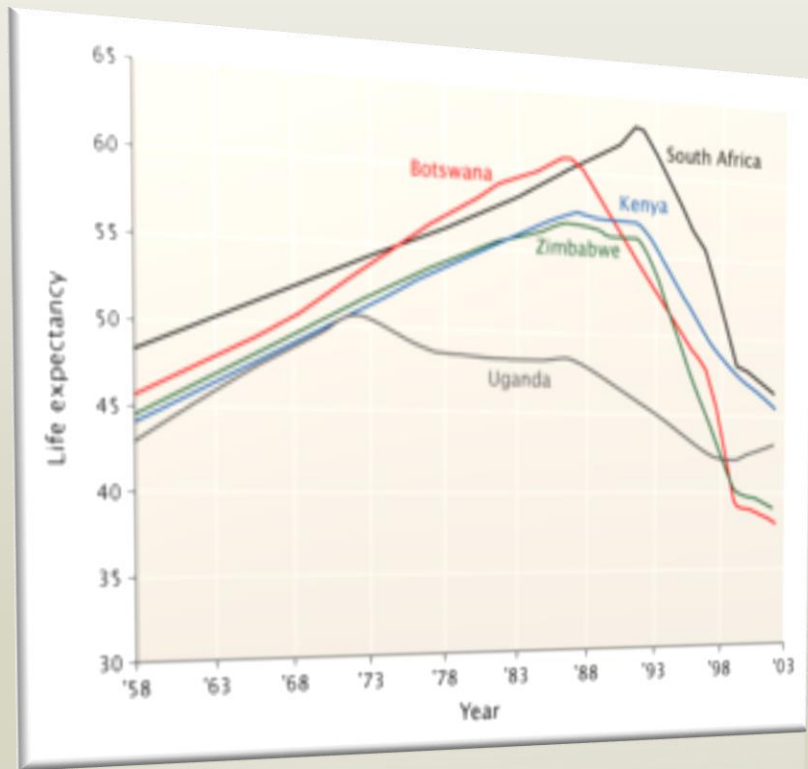
סבאות אחרת

עא מה נצבר היוס?!

דינמיקה של יחסים בהורות מבוגרת

בעשורים האחרונים
במקביל להתפתחות
הטכנולוגיה.. ישנה
עליה רבה בתוחלת
החיים של האדם..

עליה זאת מגיעה
כמו גם יחד עם
עליה באיכות חייו
של האדם...

היום אנשים בני 60
שעלפי הספרות
המחקרית נקראים
קשישים מסוגלים
לתפקוד מלא
לחלוטין...

זאת במקביל
לעובדה- שילדיהם
כבר הקימו משפחה
משל עצמם

דינמיקה של יחסים בהורות מבוגרת

♥ הספרות המקצועית מתמקדת בתפקידי הורות בעיקר בשלבים המוקדמים יותר.

♥ התמקדות זאת באה לידי ביטוי בידע נרחב, תיאוריות רבות, מחקרים וכיוצא בזה.

♥ מרבית התיאוריות מסתיימות לכל היותר בשלב עזיבת הילד את הבית...

♥ שלב הקרוי "הקן המתרוקן".

♥ אולם ישנה עמימות רבה לגבי התפקיד ההורי לאחר מכן

מה קורה אמצע הכרטיס היחסים אחרי שפקן וגריקו???

דינמיקה של יחסים בהורות מבוגרת

אמביוולנטיות בינדזורית- (מונח שהציע לושר ופילמר, 2002)

מצד אחד-

הציפיה החברתית של:

נכרה חברתית שז' אחזוק אשפחתיג נאיונוג ויחסי גאוג

דינמיקה של יחסים בהורות מבוגרת

אמביוולנטיות בינדורית- מונח שהציע לושר ופילמר

מצד שני-

נורמה המחזקת את הנפרדות, מובהנות האוטונומיה, העצמאות לאינדיווידואליות
של כל דור

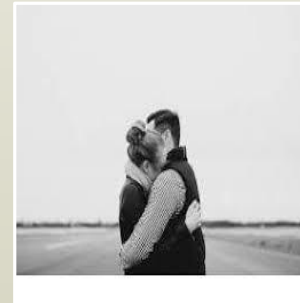
נדונה של יחסים

בתוך הקונפליקט הזה של
הציפיה משני צידי המתורס
(ההורה והילד המבוגר)
לקיים

מחד גיסא ועצמאות
טוטלית מאידך גיסא:
מערכת יחסים של תלות

מתקיימת המערכת היחסים
בין ההורה לילד המבוגר

השפעת המודל ההורי

אנו יורשים מהורינו אלא רק את צבע העיניים או
את מבנה גופינו. ישנה גורשה נוספת שהיא
גורמה של גמאיכי סוציאליזציה- חיברוג

אנו אומנו מהורינו את גמקיד ההורוג ואינינו
אומדים מאגנו את גמקיד זה בהמשק אעיגים
נבמה כי חוויג ההורוג שאנו כיאדים משפיע אין
שיעור על ההורוג שאנו ואין בידינו את הדרכ
אהגחוק אונה

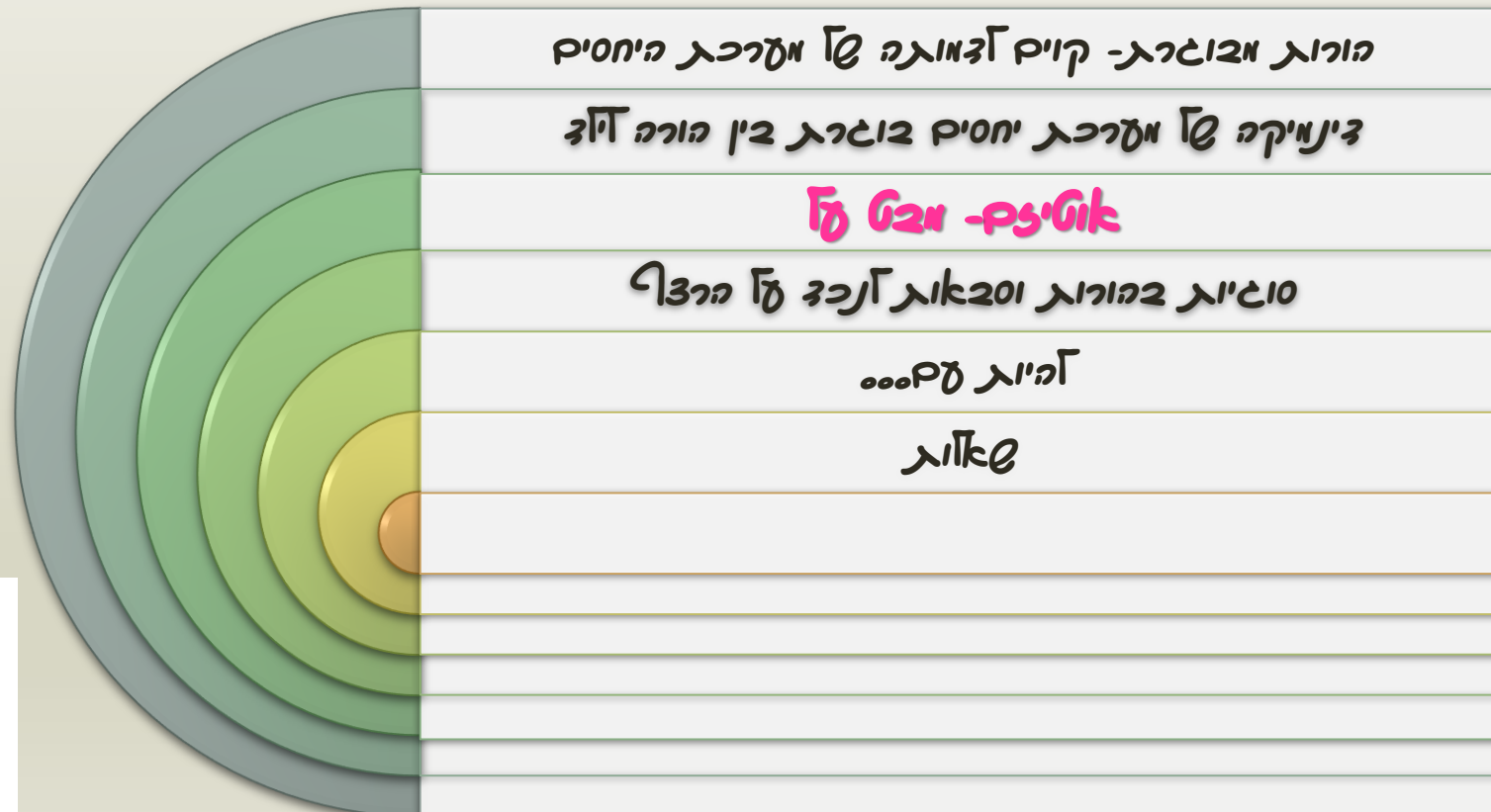
“אני אעזאס אלא הייגי נוהג ככ ביאדי”

הדרכ הטובה ביוגר אהשגחרי אגאובוג
אטומטיג קשורה אלא אחר בהכרה בקיומן.

סבאות אחרת

עא אה נצבר היוסק?

אוטיזם מבט על

מה זה האוטיזם הזה?!!

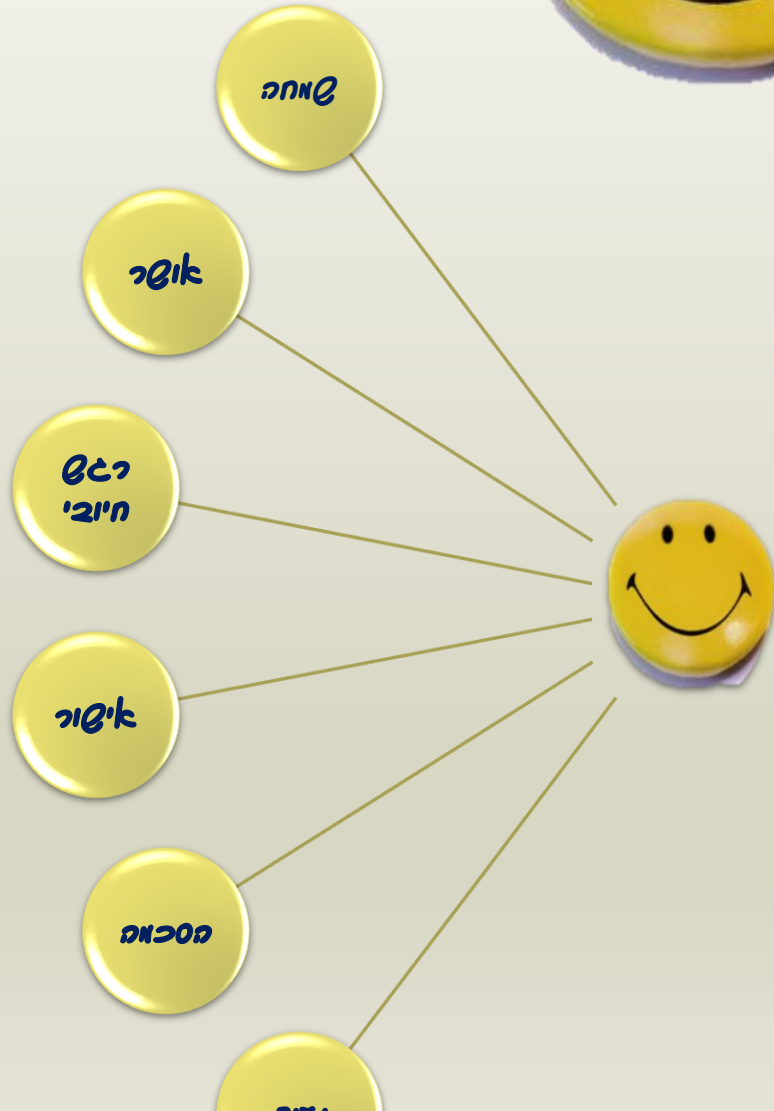
אוטיזם הוא מצב התפתחותי- נוירולוגי המשפיע על שני תחומים עיקריים ביכולתו של הילד:

- תקשורת חברתית עם הסביבה
- התנהגות ותחומי עניין חזרתיים ומצומצמים

סיפורו של חיוך

מה המשמעות של חיוק?

מסגרת של ג'יי

סיפורו של חיוך

מה המשמעות של חיוק?

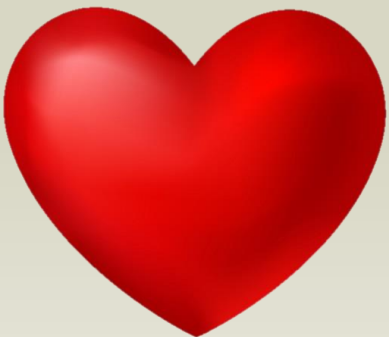

גקשורג היא לא רק זא, או הבטח פנים, שפג אור ועוד...
 היא האינטראקציה בין כל המרכיבים
 כפי שעושה היא לא רק ביצים, חמאה ושוקולד- היא
 האינטראקציה בין המרכיבים וביניהם אבגה היא לא
 עושה כפי שחיוק שלעצמו הוא לא שמחה

אוטיזם משפיע על האופן שבו אנשים יוצרים קשר עם אנשים אחרים ועל הדרך שבה הם מבינים את הסביבה, כך שלעיתים קרובות העולם הוא עבורם מקום מבלבל.

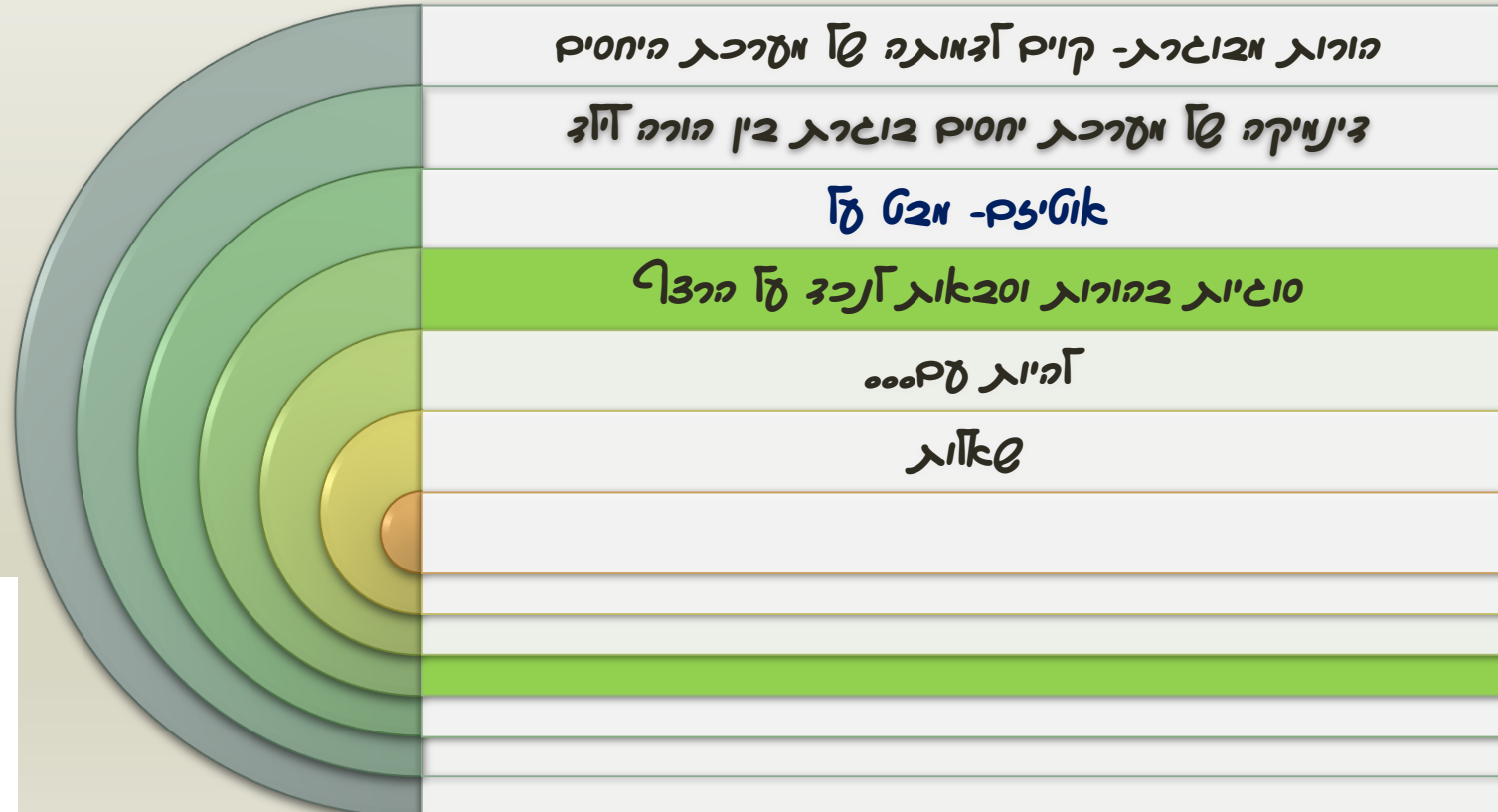
המונח הספקטרום האוטיסטי (ASD – Autism Spectrum Disorder) משקף את העובדה שלמרות שלאנשים עם אוטיזם יש מכלול קשיים בתחומי תקשורת, חברות, דמיון או גמישות המחשבה, כל אחד מהם נמצא במקום אחר על הרצף ולכן אין שני אנשים עם אוטיזם זהים זה לזה. ישנם אנשים על הספקטרום האוטיסטי שיהיו מסוגלים לחיות חיים עצמאיים, בעוד שאחרים תמיד יהיו זקוקים לסיוע ותמיכה.

סבאות אחרת

עא אה נצבר היוס?!

סוגי יוג בהורג ו2012 אור ארכ3 עז הרצף

1. היחסים בין הסבא־סבתא להורה מתאפיינים בביטוי עוצמתי יותר של הקונפליקט בין תלות לנפרדות המאפיין את המערכת היחסים הבוגרת.
2. מאפיינים מתקיימים בעוצמה כזאת או אחרת במרבית מערכות היחסים בין הורה מבוגר לילד בוגר.

3 סוגיות עיקריות

1. בלימה

2. מתן יעוץ

3. התערבות חינוכית\

טיפולית

בלימה

∞ בשל הקונפליקט הרב הורים להורים
לילד עם אוטיזם

∞ בולסים את האינטראקציה בסערכת
היחסים הבין ההורית הסבוגרת.

∞ לעיתים ההורה דווקא מצפה
לסעורבותו הרבה יותר של
הסבאאסבתא בתוך השיח האוטיסטי.

בלימה

∞ לעיתים הסבא סבתא מצפים לאקטיביזם מצד ילדיהם
למעורבות בשיח המשפחתי/רגשי.

∞ כך או כך, חווית הבלימה שמאופיינת לאחר האבחנה
וסביב העובדה כי הנכד/ילד מאובחן עם אוטיזם סלווה
את שתי הצדדים אולם מרבים הם להתעלם מסנה כאילו
לא הייתה קיימת בשעה שהיא נוכחת בקשר ומשפיעה
עליו כמו פיל שמתולל בחנות חרסינה.

מתן יעוץ

לפני האבחון, לאחריו ולאורך כל הליך של גידול ילד עם אוטיזם, מתאפיינת האינטראקציה ההורית בדינמיקה תלותית של מתן יעוץ.

הורים לילדים על הרצף נושאים את עיניהם להוריהם בציפייה ליעוץ הכוונה ומתן יעוץ.

לרוב ההורה המבוגר מתגייס למשימה במסירות רבה.

התערבות חינוכית\טיפולית

שאינה על
האזים

וכיוצא
בה

איווי
אפטיט

איווי
אפטיט

סיוע
כאפי

**הרבה משפחות נעזרות בסיוע במערכת
הסבא\סבתא
הסיוע יכו להיות בתחום היים אחד או יותר כמו:**

התערבות חינוכית\טיפולית

לפעמים התמיכה המרובה יוצרת קונפליקט:

מצד אחד:

אני כסבא\סבתא נותן עזרה מלאה

מצד שני:

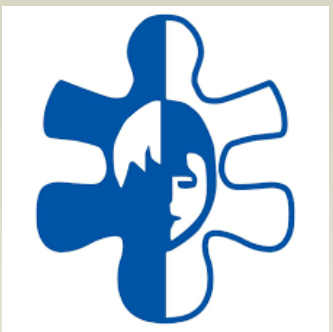
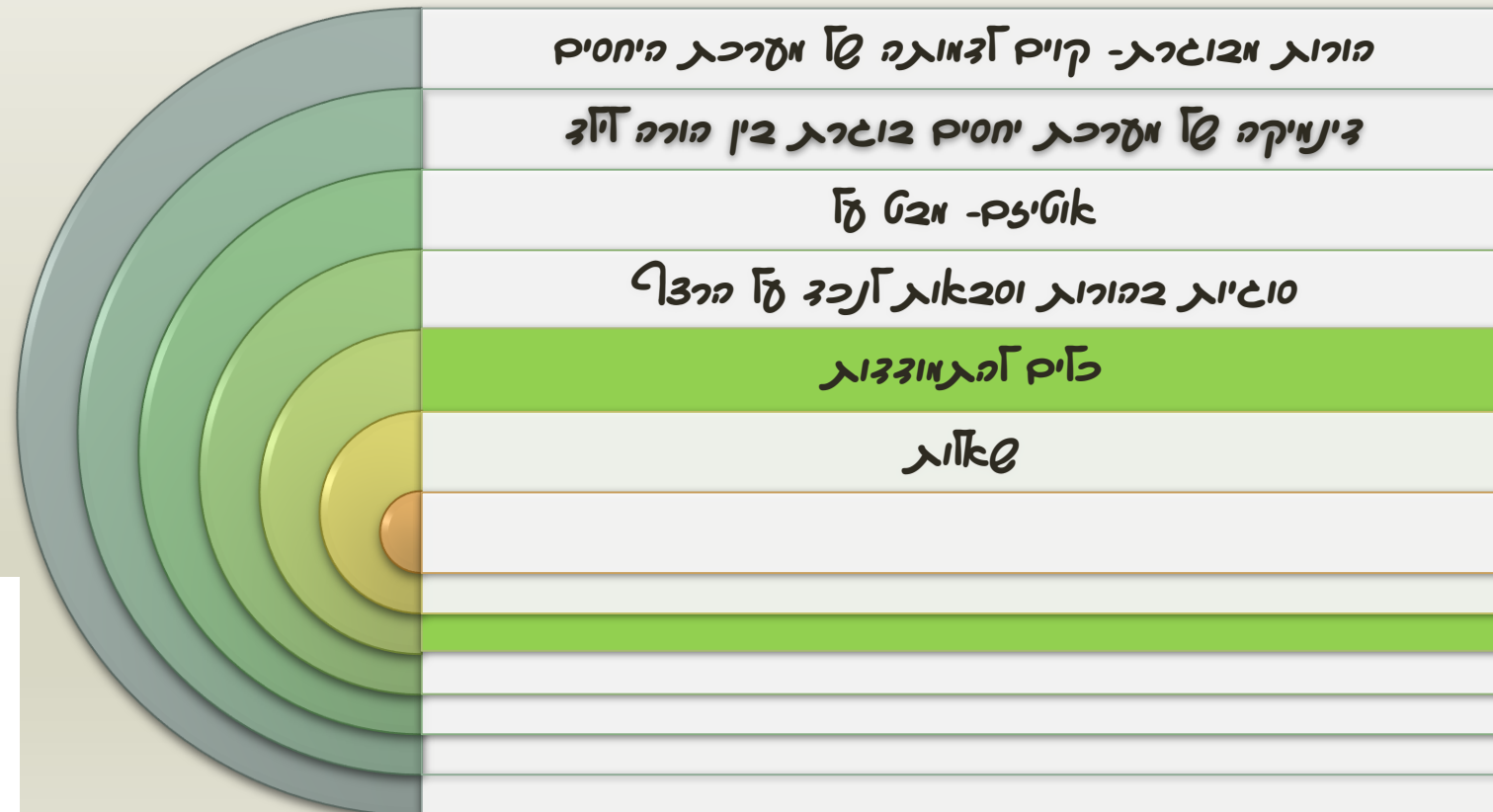
קולי לא נשמע – לא לוקחים בחשבון את הרצונות\מחשבות\דרכים שלי בטיפול ובחינוך בנכד עם אוטיזם

סבאות אחרת

עא איה נצבר היוס?!

כלים להתמודדות - בלימה

קייז האבניס חייב אהישבכו

לדבר על הדברים

על מנת להימנע מקונפליקטים ומתך בתוך הקשר הבלימה חייבת להיאמר בקול - חייב להיות שיח בוגר על:

1. הציפיות
2. הרצון לקרבה מחד והחשש מאידך
3. על הגדרת המעורבות.
4. הצבת גבולות ברורים בהתאם ליכולות ולרצונות של שני הצדדים

התן יעוץ

כלים להתמודדות

היכולת ליעוץ עבור ילדינו השרויים
בסצוקה אינה סובנת סעליה.
הקריאה והפניה שלהם עלינו סעוררת
גאה והתגייסות.

יחד עם זאת, חשוב לזכור

"לתת יעוץ

לא לקבל החלטות עבורם"

**בנושא הריש מעין זה נדרשת מלאכת
מתשבת של ההורים שנדרשים להתקיים
בשני רבדים האחד: ניהול שיחה בוגרת
אמפטית ומכילה, ובמקביל שמירה על השיח
בגדר יעוץ ולא כפיה או התערבות.**

**ודאת עבודה לא פשוטה שעשוה להיות
מופרת ולעורר קונפליקטים רבים בתוך
הקשר הורה ילד בוגר.**

כאים אהגאוזצוג - הגעצבוג חינוכיג טיפוואיג

**הצבת גבולות ברורים בין ההורות על מידת ההתערבות הינה קריטית
חשוב להגדיר את מידת המעורבות.**

היכולת לקבלת החלטות בזמן אמת של הסבא \ סבתא

**והפי חשוב, הגדרה ברורה של מידת מעורבות של הסבא סבתא בגידול
הנכדים ובפרט בהתערבות בגידול הנכד על הרצף**

כשיש גבול ברור, יותר קל להתמודד ברגעי קונפליקט

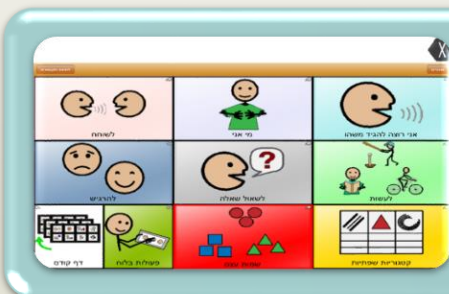
אזכור אנשים

מערכה היחסים בין הורים אידיהם הבוגרים היא מורכב אע"ג
הפעולה שנעשה גוביא ארצות הפוכה מהרצון הראשוני שלהם
אנחנו צריכים אמונה אהיוג סמנים כאל" עצמנו וכאפי יאדינו, אמונה אשוחח
באב גאוי ובחמאיהם

כאן עבודה לא פשוטה גמיז אבא גוצאוגיה ארוב משגאוג
אנחנו צריכים אהמיע אג עצמנו- אג הצרכים והיכולות שלהם ובמקביל
גם אהקשיבם

לא גמיז הצברים יעלו בקנה אחז, אבא שיה ככה יאפשר לנו ויאדינו
אקבא אג הפערי הנה

טיפים אהרנאונדאוג יעילא עס הנכב האאובחן

צברו גר"ח

כצו אג ההרעאים שא הנכבים ושארו עא
שעה

הכינו אג הנכבים אקראג פעילאוג חזשה
או שינוי

צברו נאשוא

רצף שטיפת ידיים

פדיקו כא אטאפ אמתקים קטנים

גרגווכו וגרגאלו אג עולאם

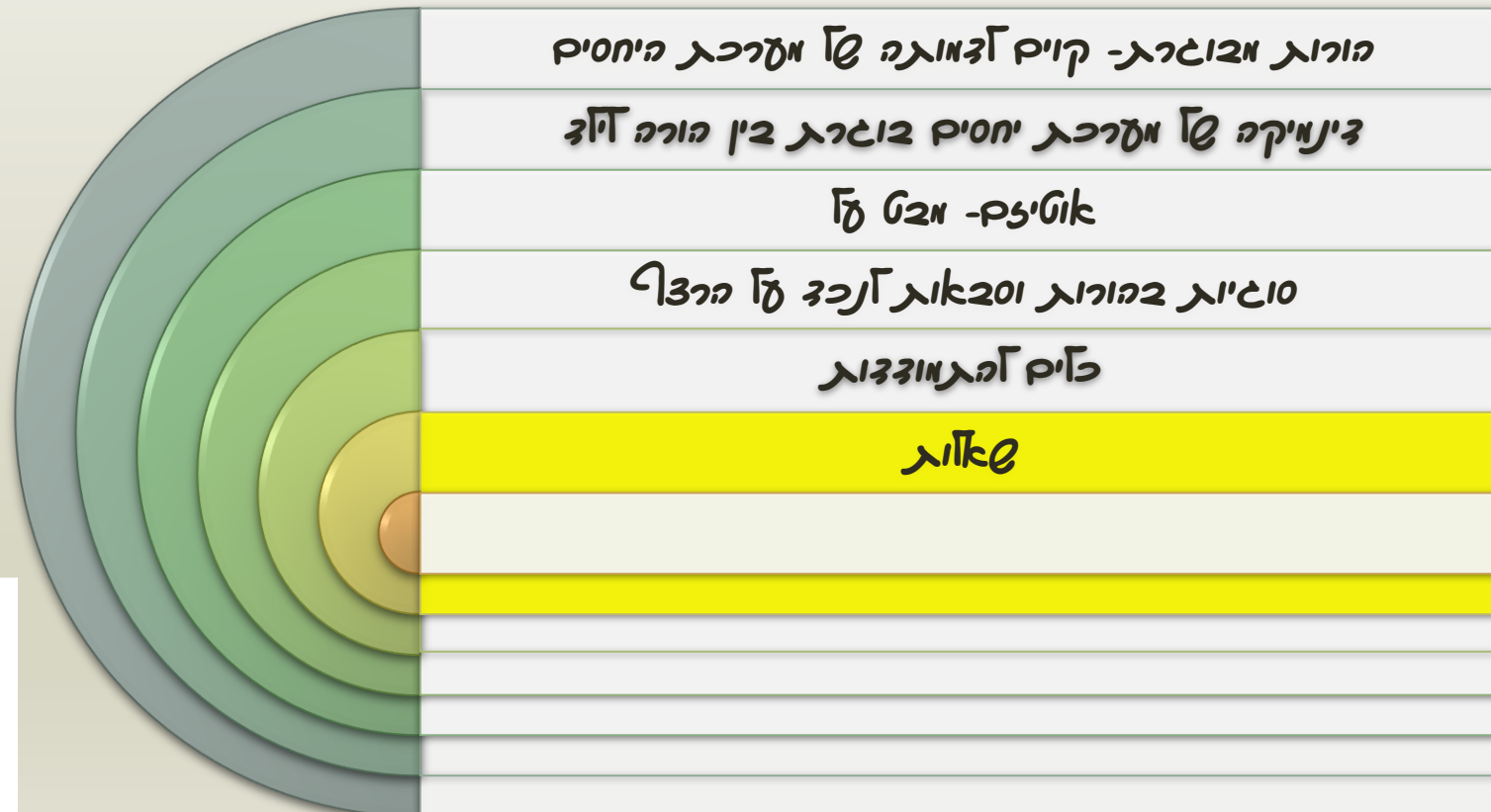

פשוט גיהיו

סבאות אחרת

עא אה נצבר היוסק?

שאלות???

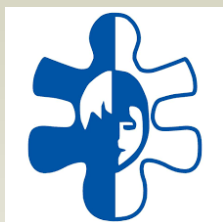
כל הזכויות שמורות לעוס יפעת גולן ביאזי- אלו"ט האגודה הלאומית לילדים על הרצף

שאונג?

גובה עץ ההקשבה ♥

עו"ס יפעת גולן ביאזי ♥

אלו"ט למשפחה

סניף מרכז – בית לורן

טלפון: 03-6703077

סניף צפון

טלפון: 04-9885590

סניף חיפה

טלפון: 04-8101569

סניף ירושלים

טלפון: 02-5665294

סניף דרום

טלפון: 08-6431528

סניף החברה הערבית

טלפון: 052-4237535